

U POTRAZI ZA GOBI

MALENI PAS VELIKOGA SRCA

DION LEONARD

s CRAIGOM BORLASEOM

KONCEPT
IZDAVAŠTVO

*Za moju suprugu Lucju.
Bez tvoje bezgranične podrške, predanosti i
ljubavi ovo nikad ne bi bilo moguće.*

PREDGOVOR

SNIMATELJSKA EKIPA SINOĆ JE ZAVRŠILA

s poslom. Sutra dolazi netko iz izdavačke kuće. U tijelu još osjećam *jet lag* i ostale posljedice četrdeset i jednoga sata putovanja. Zato smo Lucja i ja odlučili da će ovo trčanje na koje upravo idemo, prvo u ovoj godini, biti vrlo lagano. Osim toga, ovaj put ne razmišljamo samo o nama dvoma. Moramo uzeti u obzir i Gobi.

Ne žurimo dok prolazimo pokraj *puba*, spustimo se pokraj palače Holyrood i gledamo kako vedro plavo nebo zamjenjuje travom obraslo brdo koje dominira edinburškim obzorom. Arthurovo prijestolje. Ni ne sjećam se koliko sam puta trčao po njemu i dobro znam da može biti brutalno teško. Vjetar vam može puhati u lice takvom snagom da vas gura natrag. Može vas pogoditi tuča koja kožu reže poput noževa. Takvih dana uvijek žudim za pustinjom gdje se temperatura penje do 50 stupnjeva Celzijevih.

Ali danas nema ni vjetra ni tuče. Dok se penjemo, zrak ne može biti ugodniji, kao da planina želi pokazati svu svoju ljepotu bez ijednoga oblaka.

Čim stupimo na travu, Gobi se preobrazi. Pas dovoljno malen da ga mogu nositi pod jednom rukom pretvori se u goropadnoga lava i pojuri uzbrdo povlačeći povodac.

“Čovječe!” iznenađeno će Lucja. “Puna je energije!”

Prije nego što joj stignem odgovoriti, Gobi se okrene, isplažena jezika, sjajnih očiju, ušiju prema naprijed, napuhanih prsa. Kao da je točno razumjela što je Lucja rekla.

“Nije to još ništa”, kažem joj i malo ubrzam kako bih popustio napetost povoca. “Takva je bila i u planinama.”

Nastavimo trčati uzbrdo, sve bliže vrhu brda. Premda sam je nazvao po pustinji, sjetim se da sam Gobi prvi put vidio na hladnim, surovim padinama Tien Shana. Prava je penjačica i svakim korakom kao da postaje sve življa. Uskoro maše repom tako brzo da ga i ne vidiš, a cijelo joj tijelo poskakuje i pulsira od čistoga užitka. Kad se ponovno okrene prema nama, zakleo bih se da joj na licu vidim osmijeh. *Hajde!* kaže nam. *Idemo!*

Na vrhu uživam u poznatome prizoru. Ispod nas se prostire cijeli Edinburgh, a dalje od njega most preko zaljeva Forth, brežuljci Lomonda i Staza zapadnoga Visočja čija sam 154 kilometra pretrčao od prvoga do zadnjega. Odavde vidim i North Berwick, udaljen punu duljinu maratona. Volim trčati plažom, čak i za onih teških dana kad me vjetar silovito šiba i kad je svaki kilometar bitka za sebe.

Prošlo je više od četiri mjeseca otkad sam posljednji put bio ovdje. Naravno, sve mi je poznato, ali ovaj je put nešto drukčije.

Gobi.

Odlučila je da je vrijeme za silazak i povukla me niz brdo. Ne stazom, nego ravno dolje. Skačem preko busenja trave i kamenja veličine kovčega, a Lucja je kraj mene i drži korak sa mnom. Gobi vješto preskače sve prepreke. Lucja i ja se pogledamo i nasmijemo, uživajući u trenutku za kojim smo čeznuli, da budemo obitelj i da napokon možemo trčati zajedno.

Trčanje obično nije tako zabavno. Zapravo, meni trčanje nikad nije zabavno. Istina, donosi mi zadovoljstvo i osjećaj postignuća, ali nikada ga ne bih nazvao zabavnim. Barem ne kao što je sad.

Gobi želi nastaviti trčati, pa je pustimo da nas vodi kamo želi, katkad natrag uzbrdo, katkad opet prema dolje. Bez plana i definirane rute. I bez ikakvih briga. Zahvalan sam na ovim trenucima bezbrižnosti. I ne samo na tome.

Poslije svega što se dogodilo posljednjih šest mjeseci, osjećam da mi je baš to trebalo.

Morao sam se nositi sa stvarima koje nikad nisam očekivao, a sve to zbog ove loptice smeđega krzna koja mi čupa ruku iz zgloba. Suočio sam se sa strahom kakav nikad prije nisam doživio. Osjetio sam i očaj, onaj od kojega zrak oko vas postane ustajao i beživotan. Suočio sam se sa smrću.

Ali to nije cijela priča. Ima još mnogo toga.

Prava je istina da me ovaj psić promijenio na način za koji mi se čini da ga tek počinjem shvaćati. Možda nikad neću posve razumjeti sve što se dogodilo.

No nešto ipak znam: pronaći Gobi bila je jedna od najtežih stvari koje sam u životu učinio.

Ali to što je ona pronašla mene – to je bila jedna od najboljih.

PRVI DIO

1

PROŠAO SAM KROZ VRATA ZRAČNE LUKE I

zakoračio u Kinu. Zastao sam i pustio da mi kaos dobro izbatina sva osjetila. Tisuću brundajućih motora na parkiralištu ispred mene potuklo se s tisućama glasova ljudi koji su oko mene vikali u mobitele.

Znakovi su bili napisani kineskim pismom i, kako mi se činilo, arapskim. Nisam govorio nijedan od tih jezika pa sam se pridružio natiskanoj skupini ljudi koji su, pretpostavio sam, čekali taksi. Bio sam barem trideset centimetara viši od većine, ali su se ponašali kao da sam nevidljiv.

Bio sam u Urumqiju, velikome gradu u pokrajini Xinjiang, daleko u gornjemu lijevom kutu Kine. Nema grada na svijetu koji je udaljeniji od oceana od Urumqija, a dok smo letjeli iz Pekinga, gledao sam kako se teren iz surovih planina s vrhovima prekrivenima snijegom mijenja u golema prostranstva gole pustinje. Negdje dolje organizatori utrke isplanirali su 250 kilometara dugu rutu koja će obuhvatiti te zamrznute vrhove, vjetar koji stalno puše i pustu, beživotnu šikaru – pustinju Gobi. Ja sam je namjeravao pretrčati, prevalljujući na dan gotovo maratonsku udaljenost, i tako četiri dana, pa petoga dana gotovo dva maratona i jednosatni sprint na posljednjoj 10-kilometarskoj etapi kojom utrka završava.

Takve utrke nazivaju “višestapnim ultrama” i teško je zamisliti okrutniji test mentalne i tjelesne izdržljivosti. Ljudi poput mene istrest će nekoliko tisuća dolara za priliku da se izlože potpunoj agoniji, pri čemu od napora izgubimo i do 10 posto tjelesne težine. Ali isplati se. Imamo priliku trčati u najzabačenijim i najslabijim dijelovima svijeta, uz sigurnosnu mrežu požrtvorne ekipe za podršku i vrhunski obučene medicinske ekipe na koje se uvijek možemo osloniti. Katkad su ti izazovi gotovo nepodnošljivi, ali uvijek vam promijene život i rijetko ćete doživjeti nešto tako veličanstveno poput prelaska cilja na takvoj utrci.

No dogodi se i da stvari ne ispadnu baš dobro. Kao posljednji put kad sam pokušao istrčati šest maratona u tjedan dana. U agoniji sam završio u sredini poretka. Mislio sam da se nikad više neću natjecati. Ali uspio sam se oporaviti taman dovoljno za još jedan pokušaj. Budem li trčao dobro na utrci u pustinji Gobi, možda još nije vrijeme da objesim tenisice o klin. Na kraju krajeva, u tri godine otkad sam se počeo ozbiljno baviti trčanjem, otkrio sam kako je veličanstveno dobro stajati na podiju. Nije mi se sviđala pomisao na to da se nikad više ne natječem.

Ako stvari pođu po zlu, kao što se prije nekoliko godina na istoj utrci dogodilo jednome trkaču, mogao bih čak i umrijeti.

Na internetu sam pročitao da bi vožnja od zračne luke do hotela trebala trajati između dvadeset minuta i pola sata. Ali kako smo se bližili jednome satu, vozač je postajao sve nemirniji. Bio je mrzovoljan od trenutka kad je shvatio da sam turist i da govorim engleski i rekao mi je triput veću cijenu od očekivane. I tu nije bio kraj, nego je postajalo samo gore.

Do trenutka kad smo se zaustavili ispred zgrade od crvene opeke, mahao je rukama i pokušavao me izgurati iz taksija. Pogledao sam

kroz prozor, pa natrag na fotografiju niske rezolucije koju sam mu pokazao prije nego što smo krenuli. Ako biste malo zaškiljili, mogli biste reći da nalikuje zgradi hotela, ali ipak je bilo očito da me nije dovezao na pravo mjesto.

“Mislim da ti trebaju naočale, kompa!” rekao sam mu, nadajući se da će ga malo humora razvedriti. Nije upalilo.

Nevoljko je izvadio mobitel i počeo se derati na nekoga na drugome kraju veze. Kad smo dvadeset minuta poslije napokon došli na odredište, kiptio je od bijesa, mahao šakama i odjurio tako brzo da se iz guma zadimilo.

No, da budem iskren, nisam se previše zamario. Premda vam ultra izmrcvari tijelo, istodobno vam optereti i um, pa vrlo brzo naučite isključiti sve smetnje i blago uznemirujuće stvari poput izgubljenoga nokta na nozi ili krvavih bradavica na prsima. Stres bijesnoga taksiste nije bio ništa u usporedbi s time.

Idući je dan bio posve druga priča.

Morao sam se superbrzim vlakom odvesti nekoliko stotina kilometara od grada do stožera utrke u velikome gradu Hamiju. Od trenutka kad sam došao na kolodvor u Urumqiju, znao sam da će mi putovanje koje je slijedilo testirati granice strpljenja.

Nikada u životu nisam na željezničkome kolodvoru vidio takvo osiguranje. Posvuda vojna vozila i pomične metalne barikade koje usmjeravaju pješake i promet pokraj naoružanih čuvara. Netko mi je rekao da dođem dva sata prije polaska vlaka, ali ugledavši more ljudi ispred sebe, nisam bio siguran hoće li i to biti dovoljno. Ako me je vožnja taksijem prethodnoga dana išta naučila, znao sam da ne smijem propustiti vlak, inače nema šanse da prevladam jezičnu barijeru i kupim novu kartu. A da se toga dana ne pojavim na okupljanju za utrku, tko zna bih li uopće uspio startati u utrci.

No znao sam da od paničarenja nema nikakve koristi. Sâm sam sebi rekao da duboko udahnem i da se priberem te polako nastavio prema prvoj sigurnosnoj provjeri. Kad sam je prošao i saznao gdje trebam podignuti kartu, shvatio sam da sam u pogrešnom redu. Prebacio sam se u pravi, ali vremena više nije bilo mnogo. *Da je ovo utrka*, pomislio sam, *bio bih na začelju*. A ja nikad ne trčim na začelju.

Kad sam se napokon domogao karte, imao sam manje od četrdeset minuta za prolazak još jedne sigurnosne provjere gdje mi je prerевni policajac cijelu vječnost detaljno proučavao putovnicu, a onda sam se progurao na čelo reda od pedeset ljudi koji su čekali na čekiranje i stao otvorenih usta, daščući i fanatično piljeći u znakove i ekrane koje nisam mogao pročitati, pitajući se kojim vražjim putem krenuti da pronađem svoj peron.

Nasreću, nisam bio baš posve nevidljiv jer me jedan Kinez naposljetku potapšao po ramenu. Studirao je u Engleskoj i obratio mi se na engleskome.

“Trebali vam pomoć?”

Došlo mi je da ga zagrlim od sreće.

Baš sam sjeo na peron kad su se svi oko mene okrenuli prateći pogledima osoblje vlaka koje je prolazilo pokraj nas. Prizor poput onih kakvi su se 1950-ih vidjeli u zračnim lukama, vozači u besprijekornim odorama i bijelim rukavicama te samouvjerena držanja, a stjuardese elegantne i dotjerane.

Krenuo sam za njima u vlak i iscrpljeno se strovalio na sjedalo. Prošlo je već gotovo trideset šest sati otkad sam otišao iz Edinburgha i pokušao sam isprazniti tijelo i um od napetosti koja se dosad nakupila. Pogledao sam kroz prozor u nadi da će me nešto zainteresirati, ali vlak je satima vozio kroz bezlični krajolik nedovoljno obrađen da

ga nazovem poljoprivrednim, ali ni dovoljno prazan da bude pustinja. Bio je samo obična zemlja i tako stotinama kilometara, kao da joj nema kraja.

Bio sam iscrpljen i nervozan. Baš kako se nisam želio osjećati na pragu najveće utrke moje kratke trkačke karijere.

Dotada sam već sudjelovao u prestižnijim utrkama, primjerice na svjetski poznatome Marathon des Sablesu u Maroku, za koji se svi slažu da je najteža utrka na svijetu. Dvapat sam bio jedan od 1300 trkača koji su trčali preko Sahare, na dnevnoj temperaturi od 51 stupnja i noćnoj od samo četiri stupnja. Drugi put sam čak završio na poštovanja vrijednome trideset drugome mjestu. Ali otada je prošlo petnaest mjeseci i mnogo se toga promijenilo.

Promjene sam počeo zapažati tijekom još jedne utrke na 250 kilometara u pustinji Kalahari u Južnoafričkoj Republici. Dao sam sve od sebe – čak i previše – da bih završio drugi u ukupnome poretku, što mi je bio “prvi plasman na postolje” u višetačnoj utrci. No nisam pio dovoljno tekućine i mokraća mi je bila boje kokakole. Kad sam se vratio kući, liječnik mi je rekao da su mi se bubrezi skupili od manjka tekućine, da su zbog toliko trčanja izranjavani i da imam krvi u mokraći.

Nekoliko mjeseci poslije na jednoj sam utrci dobio srčane palpitacije. Najprije sam osjetio luđačko lupanje srca, a onda dvostruki udarac mučnine i vrtoglavice.

Oba su problema ponovno buknula čim sam započeo Marathon des Sables. Naravno da sam zanemario bol, stisnuo zube i nastavio trčati, završivši na kraju među pedeset najboljih. No problem je bio u tome što sam se toliko preforsirao da bi mi, kad sam se vratio kući, lijevu stražnju ložu stisnuo divlji i bolni grč svaki put kad bih pokušao koraknuti, a kamoli potrčati.

Prvih sam se nekoliko mjeseci odmarao. Zatim sam sljedećih nekoliko stalno posjećivao fizioterapeute koji su mi jedan za drugim

govorili isto: moram isprobati kombinaciju vježbi snage i kondicijskih vježbi koje mi predlažu. Sve sam ih probao. I ništa mi nije pomoglo da ponovno počnem trčati.

Trebala mi je gotovo cijela godina da pronađem stručnoga fizioterapeuta i trenera, koji su znali što se događa: problem je djelomice bio u tome što nisam pravilno trčao. Prilično sam visok – dobrobrano viši od 180 centimetara – i premda su mi dugi, ravnomjerni trkaći koraci bili laki i prirodni, nisam aktivirao sve mišiće koje sam trebao, pa bih pri trčanju uvijek u nogama dobio oštre, bolne grčeve.

Utrka u Kini bila mi je prva prilika da u jakoj konkurenciji isprobam nove, brže i kraće korake. Doista sam se osjećao odlično. Kod kuće sam mogao satima trčati bez bolova, a uobičajeno pridržavanje dijete prije utrke išlo mi je bolje nego ikada. Posljednja sam tri mjeseca izbjegavao alkohol i nezdravu hranu, jedući više-manje samo piletinu i povrće. Čak sam se odrekao i kave nadajući se da ću tako izbjeći srčane palpitacije.

Bude li se sve isplatilo i budem li u Kini trčao dobro kako sam mislio da mogu, planirao sam se uhvatiti ukoštac s prestižnom utrkom koju su organizatori pripremali kasnije te godine – preko slanih ravnica Atacame u Čileu. Pobijedim li na toj utrci, bio bih u savršenoj formi da se dogodine vratim na Marathon des Sables i napokon se dokažem.

Kad smo stigli u Hami, prvi sam sišao s vlaka i predvodio mnoštvo koje je nahrupilo prema izlazu. *Ovako je već bolje*, pomislio sam.

A onda je čuvar na kontrolnoj točki stao na kraj mojemu veselju. “Što raditi ovdje?”

Vidio sam dug red taksija ispred izlaza kako pokraj praznoga pločnika čekaju putnike iz vlaka. Pokušao sam mu objasniti da sam došao na utrku i da želim uhvatiti taksi, ali znao sam da je uzaludno.

Zbunjeno je gledao mene, pa moju putovnicu, pa opet mene, a onda mi mahnuo da krenem za njim u prikolicu koja je služila kao ured.

Objašnjavanje čemu služe paketići energetskih gelova i sušene hrane potrajalo je pola sata, no čak ni poslije toga nisam bio uvjeren da mi je povjerovao. Prije bih rekao da me pustio jer sam mu dosadio.

Kad sam napokon izišao iz kolodvorske zgrade i došao do pločnika, ondje nije više bilo nikoga. I nijednog taksija.

Sjajno.

Stajao sam sâm i čekao. Bio sam umoran i samo sam želio da ovo apsurdno putovanje konačno završi.

Pola sata poslije preda mnom se zaustavio taksij. Ovaj sam put prije odlaska iz Urumčija isprintao adresu hotela na kineskome i kad sam je pokazao vozačici, zadovoljno sam zamijetio da je djelovala kao da ju je prepoznala. Smjestio sam se na stražnje sjedalo, stisnuo koljena uz metalnu rešetku i zatvorio oči.

Ni stotinu metara dalje automobil se naglo zaustavio. Vozačica je u taksij primala još jednoga putnika. *Opusti se, Dione.* Nije mi se činilo da bi prigovaranje imalo ikakva smisla. Sve dok se nije okrenula prema meni i pokazala mi prema vratima, dajući mi savršeno jasno do znanja da je drugi putnik bolja mušterija i da nisam više poželjan u njezinu taksiju.

Odšetao sam natrag prema kolodvoru, proveo još dvadeset minuta prolazeći kroz neizbježne sigurnosne provjere i opet stao na prazno stajalište taksija bez igdje ikoga.

Nakon nekog vremena pojavio se još jedan taksij. Vozač je bio veseo i ljubazan i točno je znao kamo treba ići. Zapravo mi je djelovao tako sigurno u sebe da deset minuta poslije kad smo se zaustavili ispred velike sive zgrade nisam ni provjerio jesmo li u pravom hotelu. Samo sam mu dao novac, izvadio torbu i slušao udaljavanje njegova automobila.

Tek kad sam ušao u zgradu shvatio sam da sam na pogrešnome mjestu. Bila je to uredska zgrada, a ne hotel. Uredska zgrada u kojoj nitko nije govorio ni riječ engleskoga.

Četrdeset sam minuta pokušavao komunicirati s uredskim radnicima, oni su pokušavali komunicirati sa mnom, a ni telefonski pozivi nemam pojma kome nisu nas odveli nikamo. A onda sam ugledao taksi koji je polako prolazio ispred zgrade, zgrabio sam torbu, istrčao van i počeo preklinjati vozača da me odveze na pravo odredište.

Trideset minuta poslije stajao sam u jeftinome hotelu koji su organizatori utrke bukirali i zureći u prazan krevet naglas izgovorio svoju svečanu zakletvu.

“Nikad se neću vratiti u Kinu.”

Nije bio problem u frustraciji zbog toga što nisam mogao normalno komunicirati, pa čak ni u bolu u mišićima ni strašnome umoru. Cijeli sam se dan odupirao snažnome nagonu da se brinem, ali stvari su samo jedna za drugom išle po zlu i naposljetku me uhvatila nervoza. Nije bilo logično i nije imalo smisla. Uvjeravao sam se da sam imao dovoljno vremena da iz Pekinga dođem do starta utrke i zaključio da bih uspio nešto izvesti čak i da sam propustio onaj vlak. Osim toga, znao sam da će svi bolovi koje sam posljednja dva dana osjećao nestati kad počnem trčati.

Bez obzira na sve, kad sam stigao u hotel blizu stožera utrke, bio sam nervozniji nego prije bilo koje utrke koju sam istrčao. Uzrok nervoze nije bilo naporno putovanje ni iščekivanje tjelesnih izazova idućih dana. Uzrok je bilo nešto mnogo, mnogo dublje od toga.

Zabrinutost da bi mi ovo mogla biti posljednja utrka i strah da možda nikada neću pobijediti ni u jednoj – a pobjeđivanje je bilo ono što me od početka motiviralo za natjecateljsko trčanje.

Utorak, 3. siječnja 1984. Dan poslije mojega devetog rođendana. Tada sam prvi put shvatio kako se brzo život može promijeniti. Dan je bio prekrasan, natopljen čudesnim australskim ljetnim sunčevim sjajem. Ujutro sam vozio bicikl preko nekoliko rampi koje sam načinio dok su mama i tata čitali novine, a moja se trogodišnja sestra igrala u dvorištu blizu bakina prizemnoga stana u drugome dijelu kuće. Napokon sam uspio usavršiti salto na trampolinu, a poslije ručka tata i ja krenuli smo van s palicama za kriket i nekoliko starih loptica. Tata se oporavljao od upale pluća i toga je dana, prvi put u dugo vremena, odlučio zaigrati sa mnom na otvorenome. Naučio me kako pravilno držati palicu da lopticu udarim tako jako i visoko da poleti preko napola uvenule trave i preko ruba našega imanja.

Kad sam se kasno popodne napokon vratio u kuću, sve je mirisalo na maminu hranu. Satima je na pari kuhala čokoladni puding i pripremila bolonjez tako bogat i primamljiv da bih držao glavu iznad lonca i udisao njegov opojan miris sve dok mi vrućina ne bi postala neizdrživa.

Bio je to savršen dan.

Kao tipičan devetogodišnjak, kad je došlo vrijeme za odlazak na spavanje tvrdio sam da nisam umoran, ali brzo sam utonuo u san, registriravši samo da mama kao svakoga utorka navečer odlazi na sat aerobika, a da tata gleda kriket na TV-u jako stišanoga zvuka.

“Dione!”

Nisam se želio probuditi. Bilo je mračno i još sam bio napola zaglavljen u neobičnome svijetu snova.

“Dione!” ponovno sam začuo očev glas. U kući se nisu čuli nikakvi drugi zvukovi, nisam čuo ni mamu ni televizor.

Nisam znao zašto bi me otac zvao, pa sam ponovno zaspao.

Ne mogu reći koliko mi je dugo poslije toga tata nastavio zazivati ime, ali u nekome sam trenutku shvatio da moram ustati i vidjeti što želi od mene.

Ležao je na svojem krevetu pokriven plahtom. Nije me pogledao kad sam ušao, a ja nisam želio dublje ući u sobu. Čudno je disao, kao da je morao uložiti svu raspoloživu snagu da udahne najmanju količinu zraka. Nešto mi je govorilo da je jako bolestan.

“Odmah idi po baku, Dione.”

Potrčao sam u prizemlje i pokucao na bakina ulazna vrata.

“Bako, moraš doći”, rekao sam joj. “Tata te treba. Nije mu dobro.”

Odmah je izišla i krenuo sam za njom natrag na kat. Sjećam se da sam pomislio kako je baka prije bila medicinska sestra i da će zato tati sigurno biti dobro. Svaki put kad bismo se moja sestra Christie ili ja ozlijedili, baka bi nam uvijek previla rane i pritom nas nasmijavala, prepričavajući nam svoje doživljaje iz vremena kad je kao glavna sestra radila u bolnici za veterane. Bila je pravi borac, žilava žena za koju sam mislio da ima moć izbrisati svaku bolest ili bol.

Čim je vidjela tatu, odmah je otišla nazvati hitnu pomoć. Ja sam ostao s njim dok je ona bila na telefonu, ali čim se vratila, rekla mi je da iziđem iz sobe.

Christie je za to vrijeme spavala u susjednoj sobi. Stajao sam kraj kreveta i gledao je, slušajući kako se tatino disanje pogoršava i kako mu se baka obraća glasom drukčijim nego ikad prije. “Garry”, rekla je, malo glasnije nego inače. “Hitna pomoć je na putu. Imaš napadaj astme. Budi miran, Garry. Ostani sa mnom.”

Buka je naposljetku probudila Christie i počela je plakati. “Tati nije dobro, Christie”, rekao sam joj, trudeći se da zvučim snažno kao baka. “Ali dolaze ljudi koji će mu pomoći.”

Potrčao sam niz hodnik prema vratima čim sam čuo da su se kola hitne pomoći zaustavila ispred kuće. Gledao sam kako medicinski tehničari stubama na kat nose nosila i aparat za disanje. Nekoliko minuta poslije bez riječi sam gledao kako mama utrčava u kuću. Slušao sam zvuk njezinih jecaja iz spavaće sobe, no nisam

znao što to znači. Kad su malo poslije na kolicima iznijeli tatu iz sobe, nisam ga želio pogledati. I dalje je jedva disao i glava mu se tresla. Čuo sam škripanje jednog kotačića nosila po parketu.

Krenuo sam za svima van gdje je od uličnih svjetala, automobilskih farova i rotirki noć izgledala kao da je dan. Dok su medicinski tehničari ukrcavali tatu u stražnji dio kola hitne pomoći, rekao je mami da je voli. Ja sam stajao kraj bake, osjećajući hladnu travu pod bosim stopalima. “Sve će biti u redu”, rekla je baka. Nisam znao kome se obraća.

Christie, baka i ja ostali smo kod kuće, a mama je s tatom otišla kolima hitne pomoći. Ne znam koliko smo dugo bili sami niti što smo točno radili. Ali sjećam se da je bilo oko ponoći kad su se ulazna vrata napokon otvorila. Ušla je mama i s njom neki liječnik. Nisu nam morali ništa reći. I baka i ja znali smo što se dogodilo. Trenutak poslije mama, baka i ja smo plakali. A onda je počeo zvoniti telefon. Baka se javljala tihim glasom, a nijedan poziv nije trajao duže od nekoliko minuta. Kad se oglasilo zvono na vratima i kad su se pojavili prvi susjedi koji su čvrsto zagrlili mamu, pobjegao sam u svoju sobu.

Na dan sprovoda gledao sam kako tatin lijes na kotačima guraju prema mrtvačkim kolima. Istrgnuo sam se iz mamine ruke na ramenu i potrčao da ga zaustavim. Bacio sam se na drveni sanduk i sav se priljubio uz njega, ali uzalud. Ruke su mi bile prekratke da ih ovijem oko njega. Kad su mi jecaji postali tako jaki da me zaboljelo u prsima, netko me napokon odvojio od lijesa.